

tilladt mig at udtale, at, naar man tog hele Sagen for, som den høitærede Justitsminister har gjort, kan jeg ikke Andet end finde det rigtigt, at man gaar videre i Retning af Testationsfriheden. Det Samme er Tilfældet i andre Lande; jeg tror, at den hele Udvikling gaar videre i Retning af den naturlige Frihed. For mit Vedkommende villiger jeg ganske vist ikke paa nogen Maade den ulige Arvedeling; man hører jo mange Grunde netop i de nyeste Tider for saadan ulige Arvedeling: det skulde fremme de konservative Interesser, fremme Formuens Tary, — som om denne ikke netop bedst fremmes ved at Alle fik Noget; det skal have agronomisk Interesse; jeg tror, at Alt, hvad man saaledes hører og læser, er fuldstændig urigtigt, og kan med Lethed modbevises. Men ligesaa vist som jeg, hvis jeg levede i England, vilde kæmpe for Førstefødselsrettens Ophævelse, den jeg anser for den største Kræfftskade i dette forøvrigt saa sunde og kraftige engelske Samfund, ligesaa lidt som jeg selv vilde benytte den ulige Arvedeling, ligesaa naturligt forekommer, det mig, at man gaar videre i Retning af Testationsfrihed. Det er den ulige Arvedeling, et Andet at gaa videre i Retning i Testationsfrihed. Ligesaa uheldig den ulige Arvedeling er i mange Tilfælde, ligesaa mange specielle Undtagelser kan der være at tage, hvor en Bedrift eller Eiendom kun med Tab kan deles, eller under særegne Familieforhold, ligesaa mange særegne Hensyn kan det af forskjellige Grunde være rigtigt at tage, hvilke nu Staten ikke kan, men som de Enkelte kunne tage. S det Hele taget, hvem forstaar bedst at bedømme den Slags Forhold, Staten med sine almindelige Love, eller de enkelte Familier? Jeg tror, at det er fuldkommen rigtigt ikke at bestemme den Slags Forhold ved almindelige Love, men overlade det til de enkelte Familier og Individer. Man gjør undertiden af demokratiske Grunde Indvending mod Testationsfrihed, men jeg for mit Vedkommende holder mig i saa Henseende til de demokratiske Grundsatninger, som jeg for Exempel ser i Amerika, hvor Demokratiet ikke søger at skaffe saadanne kunstige Vaand for at værne om Eigheden, men man har den Lov til Friheden, at under fri

Forhold fremmes bedst Eigheden. Jeg for mit Vedkommende har heller ikke nogen Betænkelighed ved at gaa ind paa denne Testationsfrihed, som her er foreslaaet i Retning af at haandlægge Eiendommene for en kortere Tid. Der er den Forskjel paa en saadan Vaandlægning, og et egentlig fideikommissarisk Vaand, at disse binde for Fremtiden, uden noget Hensyn til, hvorledes Forholdene udvikle sig med Hensyn til Familiens Dygtighed, Eiendommens Brug og meget Andet, men her er netop Tale om aldeles forvarige Forhold, der kunne forandres, naar det atter findes hensigtsmæssigt. Jeg skal derfor i dette Spørgsmaal fuldkommen følge den høitærede Justitsminister.

Th. Nielsen: Dette Lovforslag har i det andet Thing i Grunden mødt Modstand baade fra Høire og fra Venstre, thi vel veed jeg, at den høitagtede Justitsminister mener, at der egentlig ikke er noget Høire og Venstre i denne Sag, men jeg tror dog, at det vil vise sig, at der er begge Dele. Netop fordi Forslaget saaledes har mødt Modstand baade fra Høire og fra Venstre, kunde man tro, at det holdt den saa meget anpriste gyldne Middelvej, men jeg maa idetmindste for mit Vedkommende sige, at jeg ikke tror, det vil faa nogen synderlig Betydning. Dette er ogsaa indrømmet fra alle Sider i det andet Thing, og da navnlig fra de Sider, hvor man bedst forstaar sig derpaa, thi hvad der her gives, kan allerede nu komme tilstede ad Bevillingsveien. Vel veed jeg, at den høitagtede Minister har sagt, at den Ret, som gives ved det første Affnit, ikke har været benyttet, men at kun Substitutionen er benyttet ad Bevillingsveien; men jeg antager dog ikke, at den høitærede Justitsminister, naar alle Hoveberne for de forskjellige Linier vare enige, vilde sætte sig imod en Overenskomst. Jeg tror nu ikke, at nogen af de to Veie, som her ere anviste, vil blive synderlig brugt. Den ærede sidste Taler (Frederiksen) har, som det i alt Fald forekommer mig, tydeligt vist, at den Udvei, der er anvist i §§ 2—8, begge iberegne, i Grunden kun meget lidt kan benyttes, idet der fordres Samtykke fra saa Mange, og det fra Mange, som i Grunden ikke have den fjer-